

поширене виробництво будівельних матеріалів, представлене гіпсово-алебастровим заводом поміщика Ромашкана та невеликими цегельнями у маєтках інших великих землевласників. Також у повіті діяли 3 тютюнові фабрики, 512 водяних млинів, 493 вітряки, 60 крупорушок.

У Хотині, Новоселиці, Сокирянах, Слободі діяли гуральні та пивоварні. У 1903 р. тут вироблялась п'ята частина спирту і горілки Бессарабії [3, с. 155-157].

Отже, розвиток сільського господарства Хотинщини ускладнювався малоземеллям та важкими для селян умовами оренди землі. Зрушення у промисловому виробництві були пов'язані перш за все з діяльністю Зарожанського цукрового заводу, продукція якого збувалась навіть за межі губернії. Достатньо високі показники були також у видобувній промисловості, гуральництві та пивоварінні.

Список використаних джерел:

1. Александри Л.Н. Бессарабия и Бессарабский вопрос / Л.Н. Александри. – М.: Государственное издательство, 1924. – 104 с.
2. Берг Л.С. Бессарабия: страна – люди – хозяйство / Л.С. Берг. – Петроград: Огни, 1918. – 241 с.
3. Добржанський О. Хотинщина. Історичний нарис / О. Добржанський, Ю. Макар, О. Масан. – Чернівці: Молодий буковинець, 2002. – 464 с.
4. Малинский В. Аграрная «реформа» 1918–1924 гг. в Бессарабии / В. Малинский. – Кишинев: Государственное издательство Молдавии, 1949. – 144 с.
5. Державний архів Чернівецької області (ДАЧО). – Ф. 42. – Оп. 2. – Спр. 134. – 128 арк.

Заєць Т.В.

аспірант,

Науковий керівник: Святненко А.В.

кандидат історичних наук, доцент,

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ФІЛАРМОНІЇ

Полтавщина багата звичаями, традиціями, талановитими особистостями у сфері культури, тому варто приділяти більшу увагу саме культурно-мистецьким осередкам, де пропагується українська культура, примножується духовне багатство та зберігається самобутність національної культури.

Одним із визначних музичних організацій регіону є Полтавська обласна філармонія, в стінах якої сформувався висококваліфікований колектив митців, які здобули славу не лише в Полтаві та області, але й далеко за межами України. Ця будівля, з її особливою архітектурою, належить до архітектурних пам'яток і зараз перебуває в стані реставрації.

Полтавську філарманію засновано в 1943 р. Для неї виділили старовинну будівлю, що будувалася 1856 р. як синагога, і яка мала чудову акустику.

Ця велика хоральна синагога, побудована за кошти, зібрані на Іллінському ярмарку – єдиному, куди допускалися євреї. На той час населення Полтави складалось на 20% саме з представників цієї нації.

Споруда мала мала два поверхи та увінчувалась великим півсферичним куполом зі шпилем та багатим оздоблення. При будівництві застосували аркові віконні отвори, пілястри з капітелями для декорації стін та фасадів. Вікна мали прямокутні перемички та аркові завершення. В синагозі зберігались рукописи, старовинні книги та талмуд. За певними свідченнями, там навіть були позолоченні сходи [3].

В квітні 1911 року синагога зазнала часткового руйнування через пожежу і лише завдяки меценату Давиду Молдовському її було відновлено. Цікаво відзначити, що в часи існування синагоги її відвідував майбутній президент Ізраїлю Іцхак Бен-Цві (1952–1963 рр.), який на той час жив у Полтаві. На території тогочасної Російської імперії це була одна з найкращих синагог, яка входила у десятку найкрасивіших та найбільших.

Із початком громадянської війни у 1918 році цю культову споруду було закрито, як і безліч інших. Приміщення ж використовувалося не за призначенням: там знаходилися робітничі курси, клуб, школа, лікарські кабінети.

У 2003 році ставилося питання щодо повернення приміщення єврейській громаді, проте політична та бюджетна ситуація в країні цьому не сприяла.

Саму філармонію було засновано 25 вересня 1943 року і вже на наступний день свого заснування відбувся перший концерт філармоністів у Корпусному парку Полтави.

Артисти філармонії вели активну концертну діяльність, за два місяці з моменту створення вони провели 65 концертів. Вже в 1946 році у філармонії було сформовано жіночий хоровий ансамбль та хорову капелу, а в 1947 році – бригаду солістів та концертний ансамбль. 1951 рік став знаменним для філармонії організацією жіночого театралізованого ансамблю пісні і танцю [2].

З того часу артисти філармонії активно гастролюють по містам та селам області, колективи філармонії виступають по всій Україні та за її межами на кошти, виділені Управлінням культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації. Концертно-гастрольна діяльність і сьогодні являється пріоритетним напрямком діяльності Полтавської обласної філармонії.

З 2010 року філармонія почала активно співпрацювати з всесвітньо відомими музикантами, виконавцями-віртуозами, провідними діячами культури і мистецтва. Першим запросили видатного американського маестро Вінстона Вогеля. Це було видатною подією для діяльності закладу.

Зараз Полтавська обласна філармонія налічує 6 колективів – Пісенно-танцювальний ансамбль «Полтава» (найбільший колектив, який працює у цьому закладі, лауреат Міжнародних фестивалів-конкурсів, справжні представники національного мистецтва), Вокально-інструментальний ансамбль «Слов'яни», Камерний оркестр імені Д. Ахшарумова, Концертний ансамбль «Чураївна» (виконують сучасні та українські народні пісні, інструментальні твори української та зарубіжної класики), Тріо бандуристок «Вишиванка», Український народний оркестр; із провідних солістів-вокалістів тут працюють

Микола Гармаш, Лідія Кретова, Ігор Година, Валентина Колісник, Тетяна Садохіна, Олена Шевченко, Наталія Хоменко, Лариса Борисенко, Денис Зотов, Катерина Юрченко та інші [4].

Окрім музикантів, хореографів та співаків, філармонія пишається артисткою розмовного жанру – Наталією Іванченко. Виконавський склад артистів постійно поповнюється новими іменами, проте спільна мета залишається – примноження надбань українського мелосу.

Репертуар артистів налічує не тільки класичні твори, але й оригінальні обробки народних пісень, сучасні твори. Розмаїття музики, яка тут звучить здатна сподобатися кожному, оскільки музика відображає душу народу, його історію та культуру. Репертуарні афіші виконавців постійно оновлюються, вдосконалюється творчий процес, зміцнюється кадровий потенціал [1].

За часи існування Полтавської обласної філармонії глядачі мали змогу побачити багатьох знаменитостей на її сцені. Тут виступали Анатолій Солов'яненко, Дмитро Гнатюк, Віра Горностаєва. Анатолій Паламаренко, Юрій Гуляєв, Микола Кондратюк та багато інших.

Філармонія також проводить різноманітні мистецькі фестивалі, творчі звіти, концерти філармонійних солістів та колективів і музичні акції, чим демонструє стабільність та професіоналізм своєї діяльності.

Отже, Полтавська обласна філармонія активно діє в площині розбудови та поширення музичної культури. У неї славне минуле, світле сьогодення й майбутнє, оскільки артисти щедро роздаровують людям свою майстерність і талант, примножують мистецькі надбання та здобутки полтавського краю, пропагуючи його невичерпну красу та український мелос.

Список використаних джерел:

1. Музична культура [Полтавщини] // Полтавська область: природа, господарство: геогр. та історико-економічний нарис / За ред. К. О. Маца. Вид. 2-е, доп. і перероб. Полтава, 1998. – С. 233-240.
2. Піснями й танцями уславлена Полтава / За ред. П. Я. Михайлика. Вид. 2-е. випр. і доп. Полтава, 2005. – 76 с.
3. Полтавська філармонія – 70 / упоряд.: О. А. Білоусько, В. А. Пилипенко, Т. П. Пустовіт; редкол.: В. А. Пилипенко (гол. ред.), О. А. Білоусько, Т. Ф. Ваценко та ін. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2013. 168 с.: іл.
4. Полтавська обласна філармонія [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Полтавська_обласна_філармонія. Загол. з екрану. Мова укр. 15.07.2018.